

All learning is social and emotional: helping students develop essential skills for the classroom and beyond

Nancy Frey & Douglas Fisher & Dominique Smith

Published by ASCD - Association for Supervision and Curriculum Development, Alexandria, Virginia, USA, 2019

Nikolina KNEZOVIĆ

Sveučilište u Mostaru

Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti

University of Mostar, Faculty of Science and Education

UDK: 37.015.3(048)

DOI: 10.15291/ai.2953

PRIKAZ KNJIGE

Primljeno: 4. rujna 2019.

U svojoj knjizi *All Learning is Social and Emotional : Helping Students Develop Essential Skills for the Classroom and Beyond* autori Nancy Frey, Douglas Fisher i Dominique Smith govore o razvijanju socijalnih i emocionalnih vještina kroz učenje. Pri tome naglašavaju važnost uloge nastavnika čija je zadaća da pomažu učenicima razviti osnovne vještine unutar učionice i izvan nje.

Knjiga se sastoji od sedam poglavlja.

U prvom poglavlju *Learning That's Worthwhile* autori nude model za socijalno i emocionalno učenje (*Social and Emotional Learning - SEL*). Ovaj model sastoji se od pet dijelova, a oni se prvenstveno odnose na:

- izgradnju identiteta učenika i njihove sposobnosti učenja, prevladavanja izazova i utjecaja na svijet oko sebe,
- identificiranje, opisivanje i reguliranje emocionalnih odgovora učenika,
- promicanje kognitivnih vještina koje su nužne za donošenje odluka i rješavanje problema,
- poticanje socijalnih vještina učenika, uključujući timski rad i dijeljenje,

- informiranje studenata kako bi postali aktivni građani.

Način na koji se nastavnici ponašaju, ono što govore, vrijednosti koje promiču, materijali koje koriste u nastavi imaju velik utjecaj na način na koji učenici misle, vide sebe i komuniciraju s drugima. Socijalni i emocionalni razvoj učenika je suviše važan da bi se prepustio slučaju i stoga autori daju preporuke nastavnicima kako podržati socijalni i emocionalni razvoj učenika unutar razreda.

Autori ističu da, ako želimo da učenici uče i ako smo spremni učiniti što je potrebno kako bi im pomogli u učenju, i ako vjerujemo da su odgovarajući ciljevi učenja imaju veću svrhu od ovladavanja temeljnim područjima akademskog sadržaja, onda socijalno i emocionalno učenje mora biti prisutno u učionicama. Svaka interakcija nastavnika i učenika ima potencijal da izgradi ili ošteti socijalni i emocionalni razvoj djeteta i stoga socijalno i emocionalno učenje unutar razreda zahtijeva ozbiljan pristup.

U drugom poglavlju *Identity and Agency* autori govore o izgradnji identiteta učenika, što je osnovni princip socijalnog i emocionalnog učenja. Identitet osobe temelj je njenog emocionalnog života. I identitet i djelovanje su pod utjecajem stalnih i fluidnih struktura kao što su spol, rasa, seksualna orijentacija, iskustva, kultura i socioekonomski status.

Autori smatraju da je za pravilnu izgradnju identiteta učenika važno poticati razvoj *samopouzdanja, samoučinkovitosti, razmišljanja, ustrajnosti i borbenosti te elastičnosti*.

Nastavnici mogu pomoći učenicima ojačati samopouzdanje kroz uključivanje učenika u osmišljenje aktivnosti učenja koje promiču samopoimanje i kroz planiranje aktivnosti u kojima učenici trebaju raspravljati o dokazima na kojima iznose svoje tvrdnje.

Samoučinkovitost učenika može se povećati kroz poticanje učenika od strane nastavnika da poduzmu akciju, postignu ciljeve i dovrše započete zadatke.

Nastavnici, također, kod učenika trebaju poticati konstruktivno razmišljanje, ustrajnost i borbenost te elastičnost mišljenja prilikom rješavanja zadataka.

U trećem poglavlju *Emotional Regulation* govori se o tome kako emocije utječu na učenje i ponašanje. Kada su emocije prejake, mozak i tijelo mogu brzo postati preopterećeni. Stoga učenici trebaju naučiti prepoznati svoje emocije i upravljati njima. Nastavnici trebaju unutar učionice vršiti emoci-

onalne provjere učenika i u odnosu na rezultate pomagati učenicima da razviju vještine koje doprinose emocionalnoj regulaciji, odnosno pomoći im da identificiraju i opišu svoje emocije, ispravno sagledaju svoje emocionalno stanje, uče upravljati emocionalnim impulsima, prepoznaju stres i upravljaju njime. Emocionalna samoregulacija zahtijeva navike samoprovjere i moderiranja odgovora.

U četvrtom poglavlju *Cognitive Regulation* autori govore kako se učenje ne bi trebao odnositi samo na puko pretakanje informacija u mozak, već treba pomagati učenicima da nauče regulirati vlastito učenje. Učenici trebaju znati razmišljati o svom razmišljanju (metakogniciji), usmjeriti svoju pažnju, postaviti i pratiti ciljeve, prepoznati i riješiti probleme, donositi odluke i razvijati svoje organizacijske sposobnosti.

Nastavnici mogu pomoći učenicima da razviju vještine kognitivne regulacije na način da će vršiti provjere kako bi mjerili napredak učenika, poticati okruženje koje učenike potiče da razmišljaju, planiraju i izvršavaju zadatke, odlučuju i uspostavljaju radna partnerstva radi dobivanja povratnih informacija vršnjaka.

Kognitivna samoregulacija zahtijeva da učenici preuzmu odgovornost za svoje učenje i budu aktivni sudionici u procesima i strategijama koje njihovi nastavnici koriste. Sva kognitivna regulacija ovisi o svjesnosti osobe o svojim kognitivnim procesima kao što su učenje, prepoznavanje i rješavanje problema i donošenje odluka, a zadatak nastavnika je da potiče učenike na ovladavanje tim procesima.

U petom poglavlju *Social Skills* autori govore o socijalnim vještinama, odnosno načinu na koji nastavnici potiču razvoj socijalnih vještina kod učenika. Tu oni ističu važnost poticanja produktivne suradnje s drugima, odnosno važnost timskog rada, zatim izgradnju odnosa, učinkovito komuniciranje, razvijanje i izražavanje empatije te popravljavanje narušenih odnosa.

U šestom poglavlju *Public Spirit* autori govore o načinima na koji nastavnici trebaju poticati učenike da budu aktivni i odgovorni građani koji će stvarati i održavati društvene strukture u kojoj su ljudi cijenjeni i tretirani na pravedan način. Stoga nastavnici trebaju poticati razvoj karaktera učenika koji uključuje poštivanje drugih, etičku odgovornost, osjećaj za pravdu, ustrajnost pred nepravdom i vodstvo. Učenicima su potrebna iskustva koja potiču njihov osjećaj za javno dobro.

U sedmom poglavlju *Creating an SEL School* autori naglašavaju da se so-

cijalno i emocionalno učenje uvijek odvija u učionici. Umjesto prepuštanja slučaju, nastavnici trebaju biti svjesni mogućnosti za razvoj učenika na socijalnom i emocionalnom polju i planirati aktivnosti koje razvijaju razvoj socijalnih i emocionalnih vještina. Pri tome veliku važnost ima poticanje profesionalnog razvoja nastavnika kako bi nastavnici bili osposobljeni za poticanje socijalnog i emocionalnog razvoja učenika unutar razreda.